

VINARÁČEK

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ OBCE VINARY

Obec Vinary, Vinary 67, 538 63 Chroustovice

469 674 261

www.obecvinary.czobec.vinary@tiscali.cz

Vážení čtenáři, milí spoluobčané,

dostává se k vám jarní vydání obecního zpravodaje, ve kterém vás opět čekají zejména informace o dění v naší obci. Dočtete se, jak jsme si vedli v loňském roce v oblasti odpadového hospodářství, vrátíme se k Velikonocům a vodění Jidáše, k zasedáním zastupitelstva a přinášíme také další zajímavé kapitoly z obecní kroniky. Můžete si přečíst, co v uplynulých měsících dělali naši hasiči a jak se zejména mladým hasičům podařilo zahájení letošní soutěžní sezóny.

Již nyní bychom vás chtěli pozvat na akci s názvem Vinarská divočina - zábavné rodinné odpoledne plné her a soutěží pro všechny věkové kategorie, které pro vás chystáme spolu s hasiči a myslivci na 1. července. Akce bude zakončena diskotékou.

Věřím, že se ve zpravodaji dozvíte vše, co potřebujete vědět o aktuálním dění v naší obci, a pokud ne, neváhejte se přijít informovat za námi na obecní úřad.

Přeji vám pohodové a krásné jarní dny plné sluníčka.

Pavčina Šrůtová, starostka

Vodění Jidáše

V pravé poledne na Zelený čtvrtek se opět po roce rozezněly hrkačky vinarských hrkáčů a oznámily zahájení obchůzek po vsi, které v sobotu vyvrcholily průvodem v čele s Jidášem. V letošní roce se této role ujal Ondra Šafránek a spolu se čtrnácti mladšími chlapci předvedli tento velikonoční zvyk spoustě přihlížejících z Vinar i okolí. Zaslouženě si vykoledovali spoustu sladkostí, vajíček i peněz.

Děkujeme všem, kdo se podílí na zachování tohoto krásného zvyku pro další generace stejně, jako předchozí generace ho zachovali pro nás. Poděkování patří nejen všem chlapcům - hrkáčům, ale také dospělým, kteří jsou v této oblasti aktivní.

PROSBA

Rádi bychom poprosili pamětníky a dřívější „Jidáše“, zda byste se pokusili vzpomenout, ve kterém roce kdo chodil za Jidášem. Velice rádi budeme také za zapůjčení jakékoli fotografie související s voděním Jidáše. Po naskenování vám je samozřejmě v pořádku vrátíme.

Prosíme o vyplnění přiložené tabulky a odevzdání na obecní úřad. Předem děkujeme všem, kdo nám pomůžete zmapovat historii vodění Jidáše ve Vinarech v předchozích desetiletích.

Z jednání zastupitelstva 15. 2. 2023

Usnesení č. 01/01/2023:

ZO Vinary schvaluje program svého zasedání.

Usnesení č. 02/01/2023:

ZO schvaluje nákup budov na st.p.č. 85, 87 a 88, pozemků st.p.č. 85, 87, 88 a 89, pozemků p.č. 79/43, 79/45, 79/47, 82, podíl na p.p.č. 79/3, 582/4, 582/13, 582/14 a 582/15 vše v k.ú. Vinary u Vysokého Mýta, za celkovou kupní cenu 1 918 275 Kč. Pozemky p.č. 79/3, 79/43, 79/45, 79/47, 582/4, 582/13, 582/14 a 582/15 vznikly geometrickým plánem č. 181-23/2022 rozdělením p.p.č. 79/3 a 582/4.

Usnesení č. 03/01/2023:

ZO schvaluje ceník ostatních poplatků s účinností od 1. 3. 2023.

Usnesení č. 04/01/2023:

ZO schvaluje následující hodinové odměny: za práce s křovinořezem 150 Kč, za práce s traktůrkem: 130 Kč, za ostatní práce na DPP/DPČ 110 Kč.

Usnesení č. 05/01/2023:

ZO schvaluje uzavření dohod o provedení práce pro rok 2023 se zastupiteli Romanou Hruběšovou, Vladimírem Hruběšem a Lubomírem Joskou.

Usnesení č. 06/01/2023:

ZO schvaluje plán akcí na rok 2023.

Usnesení č. 07/01/2023:

ZO schvaluje plán preventivně výchovné činnosti obce na rok 2023.

Dále zastupitelstvo obce Vinary bere na vědomí:

- zprávy předsedů výborů, předsedkyně SPOZ a velitele JSDHO o činnosti v roce 2022
- zprávu o rozpočtovém opatření č. 7/2022

Z jednání zastupitelstva 17. 4. 2023

Usnesení č. 01/02/2023:

ZO Vinary schvaluje program svého zasedání.

Usnesení č. 02/02/2023:

ZO schvaluje závěrečný účet obce Vinary za rok 2022 a celoroční hospodaření obce za r. 2022 bez výhrad.

Usnesení č. 03/02/2023:

ZO schvaluje účetní závěrku obce Vinary za r. 2022.

Usnesení č. 04/02/2023:

ZO schvaluje pronájem prostor v budově na st.p.č. 87 v obci Vinary, k.ú. Vinary u Vysokého Mýta zájemci Petru Komárkovi.

Usnesení č. 05/02/2023:

ZO schvaluje Smlouvu o zřízení věcného břemene služebnost užívacího práva mezi Pardubickým krajem zastoupeným Správou a údržbou silnic Pardubického kraje a obcí Vinary.

Usnesení č. 06/02/2023:

ZO schvaluje Smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství mezi obcí Vinary a společností EKO-KOM, a.s.

Usnesení č. 07/02/2023:

ZO schvaluje smlouvu o sdružování prostředků na nákup výměnného fondu pro knihovny v regionu Chrudim mezi obcí Vinary a Městskou knihovnou Chrudim na rok 2023.

Dále zastupitelstvo obce Vinary bere na vědomí:

- zprávu o hospodaření obce k 31.3.2023
- informaci o provedeném rozpočtovém opatření č. 1/2023
- informace starostky

Další informace z obce a okolí

Nákup pozemků a budov v zemědělském areálu ve Vinarech

Po téměř ročním jednání došlo koncem února k podpisu kupní smlouvy, kterou jsme do vlastnictví obce získali pozemky o celkové výměře 7 432 m², budovu bývalé váhy a plechovou kůlnu.

Obec tímto nákupem získala mj. plochu pro další rozvoj. Část této plochy bychom v budoucnu rádi rozdělili na stavební parcely a nabídli k odprodeji pro účely výstavby rodinných domů především zájemcům z naší obce. Část vložených finančních prostředků se tak v budoucnu obci vrátí, a navíc nabídneme našim občanům stavební parcely, které v naší obci dlouhodobě chybí. Parcelu 79/3 máme v současnosti v podílovém spoluvlastnictví se společností AGRO Jenišovice a.s., bude v blízké době ještě rozdělena.

Na další části předmětných pozemků se nachází hřiště, které je již dlouhodobě využíváno našimi občany a hlavně hasiči. O koupi tohoto pozemku jsme v minulosti neúspěšně již delší dobu usilovali.

Dále byly předmětem koupě pozemky podél silnice, které navazují na hřiště a vedou až k obecnímu sadu.

Budova na pozemku st.p.č. 85 je plechová kůlna, na st.p.č. 87 a 88 objekt bývalé váhy. Kůlna bude po rekonstrukci sloužit zejména jako skladovací prostory pro obecní majetek. Objekt váhy bychom v budoucnu chtěli zrekonstruovat. Vše však bude záviset na vypsání dotačních titulů vhodných pro tyto záměry.

Posledním předmětem smlouvy je pozemek o výměře 13 m² před zdí u kulturního domu, který je součástí veřejného prostranství.

Významná jubilea ve 2. čtvrtletí 2023:

v dubnu: Jiří Janecký – 70 let

v květnu: Petr Suchý – 70 let

Vlasta Šrůtová – 70 let

v červnu: František Šrůt – 70 let

Jana Havlíčková – 60 let

Jiří Fuxa – 50 let

Jubilantům přejeme pevné zdraví, spoustu štěstí, spokojenosti, rodinné pohody a životního elánu.

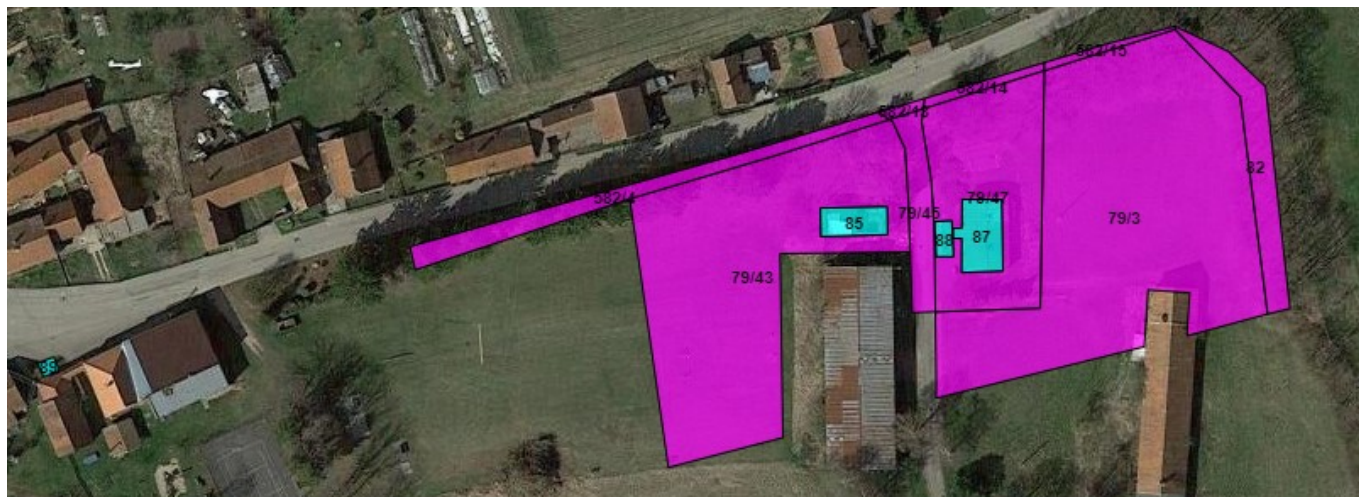

Dotace na kompostéry

Mikroregion Vysokomýtsko podal v březnu žádost o dotaci na pořízení domácích kompostérů. Pokud bude dotace schválena, měly by být kompostéry rozděleny mezi zájemce ještě v letošním roce.

Kontejner na bioodpad

17. dubna nám byl dodán nový kontejner na bioodpad od výrobce KOVOK kontejnery s.r.o. Kontejner bude do doby vybudování zpevněné plochy na hřišti umístěn mezi obecním úřadem a kulturním domem. Bioodpad je vyvážen na kompostárnu do Slatiny.

DO BIOODPADU PATŘÍ:

- ✓ rostlinný odpad ze zahrad a domácností
- ✓ posečená tráva
- ✓ listí ze stromů a keřů, drobné větvičky
- ✓ kůra, piliny a dřevní štěpka z čistého dřeva

DO BIOODPADU NEPATŘÍ:

- ✗ použité hygienické potřeby
- ✗ zbytky jídel, maso, kosti, tuky, konzervy
- ✗ kmeny, silné větve, pařezy, kořeny stromů a keřů
- ✗ komunální odpad
- ✗ využitelné odpady jako jsou plasty, papír, sklo, kovy atd.

Uklíďme Vinary!

Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří se v letošním roce zúčastnili úklidu Vinar a okolí v rámci celorepublikové úklidové akce Uklíďme Česko!

1. dubna po obědě se sešlo 11 dětí a 10 dospělých, kterým se během dvou hodin podařilo uklidit příkopy podél silnic na Stradouň, Mravín i Sedlec. Jako každý rok i letos bylo co uklízet. Bohužel už po pár dnech po úklidu se odpadky v příkopech opět povalovaly 😞

Informace o výsledcích odpadového hospodářství v roce 2022

Podle § 60 odst. 4 zákona 541/2020 Sb., Zákon o odpadech, je obec povinna informovat občany nejméně jednou ročně o odpadovém hospodářství.

Systém odpadového hospodářství na území obce Vinary v roce 2022 upravovala **obecně závazná vyhláška (OZV) č. 1/2021 o stanovení obecního systému odpadového hospodářství**. OZV je vyvěšena na webových stránkách obce www.obecvinary.cz a také je k nahlédnutí v kanceláři obecního úřadu.

OZV stanovuje, jaké složky komunálního odpadu jsou občané povinni odděleně soustřeďovat, kde jsou umístěny nádoby na tříděný odpad a jak jsou označeny, informuje o způsobu svozu nebezpečného, velkoobjemového a směsného komunálního odpadu, o způsobu nakládání s movitými věcmi v rámci předcházení vzniku odpadu.

Nádoby na tříděný odpad (sklo, plasty, papír, drobné kovy, jedlý olej) jsou umístěny za hasičskou zbrojnicí, **kontejner na bioodpad** na hřišti, případně u obecního úřadu. **Použitý textil** je možné odevzdávat do kontejneru u kulturního domu. Na obecním úřadě je umístěn **box na použité baterie**. **Objemný a**

nebezpečný odpad je svážen dvakrát ročně na jaře a na podzim, přesné termíny jsou zveřejněny v obecním zpravodaji, na webu obce, na vývěsce a na nástěnce na chodbě na obecním úřadě. Stanoviště svozového auta je před kulturním domem. Příležitostně pořádá SDH Vinary **svoz železa, papíru a dalších druhotných surovin** přímo od nemovitostí.

V r. 2022 zajišťovala svoz a likvidaci většiny druhů komunálních odpadů společnost AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. Papír a kovy byly odevzdávány do sběrný surovin Ivan Ševčuk, Vysoké Mýto. Svoz bioodpadu zajišťovala firma Barbora Janoušková, Střemošice. Použitý textil převzala společnost TextilEco a.s., jedlé tuky a oleje firma Černošlávek Group s.r.o. Obec Vinary nezajišťuje likvidaci stavebního odpadu.

Svoz komunálního odpadu z popelnic probíhá jednou za dva týdny ve středu. Plasty jsou vyváženy 26x ročně, sklo 13x, ostatní dle naplněnosti nádob.

Místní poplatek za rok 2022 je vybírán na základě **OZV č. 2/2021 o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci**. Podle této OZV platí domácnosti místní poplatek podle kapacity popelnice a počtu skutečně bydlících osob ve výši 0,50 Kč za každý 1 litr kapacity popelnice, při uplatnění minimálního dílčího měsíčního základu na poplatníka ve výši 50 litrů (tj. min. 25 Kč na poplatníka a měsíc). Poplatek se platí ročně zpětně podle skutečného stavu.

Porovnání množství odpadů vyprodukovaných v letech 2021 a 2022

Druh	Množství (t)		
	2021	2022	rozdíl
Plast	1,024	1,149	+0,125
Nápoj. kartony	0,019	0,025	+0,006
Papír	0,440	0,142	-0,298
Sklo	2,012	1,986	-0,026
Kovy	4,100	0,445	-3,655
Bioodpad	135,000	152,000	+17,000
Jedlý olej a tuk	0,042	0,046	+0,004
Nebezp. odpad	0,340	0,100	-0,240
Objemný odpad	6,020	5,690	-0,330
Směsný odpad	25,580	17,380	-8,200

Z tabulky vidíme, že u tříděného odpadu s výjimkou papíru a kovů nedošlo k výrazným změnám. Pokles u papíru a kovů je dán extrémním množstvím odevzdaným v roce 2021. Výrazný pokles jsme zaznamenali u směsného odpadu z popelnic, kde množství kleslo téměř o třetinu.

Bohužel vysoký nárůst cen, který jsme v předchozím roce zaznamenali téměř u všeho zboží a služeb,

odpadové hospodářství nevyjímaje, způsobil to, že i přes pokles vyvezeného množství se náklady mírně zvýšily. Pokud bychom ale množství směsného odpadu nesnížili, tyto náklady by vzrostly značně. Navíc máme dobře nakročeno na splnění podmínek třídění odpadu v obci v budoucnu.

Děkujeme vám všem, kdo jste se alespoň pokusili snížit množství vyprodukovaného směsného odpadu, i když jste třeba museli obětovat i trochu pohodlí. Jistě jste to poznali také na poplatku za popelnice za loňský rok. Věříme, že trend klesajícího množství odpadu bude pokračovat i nadále.

Příjmy a výdaje na odpadové hospodářství (v Kč)

Příjmy	2021	2022
Poplatek od občanů	62 854	66 375
Příjmy od EKO-KOM	12 183	16 879
Prodej druhot. surovin	25 648	1 416
Příjmy celkem	100 685	84 670
Výdaje	2021	2022
Směsný odpad	86 061	87 542
Tříděný odpad	25 872	30 571
Nebezp. a objemný odpad	27 851	25 788
Bioodpad	21 296	21 296
Jedlý olej	605	605
Ostatní výdaje	2 904	3 446
Výdaje celkem	164 589	169 238
Rozdíl výdaje-příjmy	63 904	84 568
Doplatek z obecního rozpočtu na 1 poplatníka	426	553

Průvodce předcházením vzniku odpadů v domácnosti

Přinášíme vám pokračování z publikace Ministerstva životního prostředí, tentokrát o objemném odpadu.

Praktické rady a tipy

- Zajímejte se kdo, kde a za jakých podmínek** pro vás nábytek, koberce a další kousky vyrobil. Dávejte přednost výrobcům z vašeho regionu.
- Buďte tvořiví.** Na internetu najdete spoustu návodů a nápadů na drobné opravy. Zajímavé kusy nábytku či vybavení

„Kdo má židli, ten bydlí“, říká se. Móda se dotýká stále více i nábytku. Každému se ale líbí něco jiného a tak jsme rádi, když sloužíme svému účelu co nejdéle a vůbec nevadí, že u různých lidí.“

domácnosti z babiččiny půdy můžete přetvořit pro interiér, který budete mít jen vy.

3) **Potřebujete levně pořídit nábytek apod.?**

Ušetřit můžete nákupem z bazaru či na bleším trhu.

4) **Řemeslo žije**

Opravu a renovaci zadejte řemeslníkům nebo výtvarníkům ve svém okolí. Sami se můžete přihlásit do některé tvořivé dílny.

5) **Internetové portály – za odvoz**

Nabídněte nepotřebný nábytek a další vybavení domácnosti k prodeji nebo za odvoz na internetu. Stačí fotografie a zájemce se jistě brzy najde.

6) **Charitativní programy a sbírky**

Použitý nábytek, ale i nádobí a další vybavení pomůže lidem v nouzi, dalším dá práci při třídění a drobných opravách. O co nebude zájem, stane se materiálem pro nové výrobky.

7) **Recyklační kruh**

Víte, že se některé materiály ze starého nábytku recyklují? Například ze dřeva se po vytrídění a drcení stávají dřevotřískové desky.

8) **Knihy nejen na cestách**

Díky projektům jako jsou Knihobudky, Knihy do vlaku nebo Pouliční knihovny, můžete nabídnout své knihy dalším čtenářům. V těchto veřejně přístupných knižních samoobsluhách si knihu snadno půjčíte či vyměníte za jinou.

Víte, že?

- Koberce, nábytek a další vybavení domácnosti tvoří až 10 % komunálního odpadu – to je 350 tisíc tun ročně. Jedná se často o věci, které by ještě mohly někomu posloužit.
- Nábytek je především ze dřeva, ale stále oblíbenější jsou materiály jako kov, plast nebo papír. Těžba a zpracování kovů, výroba plastů a pěstování dřeva a výroba z něho, na vše bylo potřeba velké množství energie i lidského úsilí.
- Nádobí, příbory, hrnce a další vybavení domácnosti používají lidé často dlouhá léta. Některé obzvláště zajímavé kousky se dědí z generace na generaci. Nakupovat s rozvahou a nadčasové výrobky se rozhodně vyplatí.

Příležitosti pro každý den

- nákupy si plánujte a přemýšlejte, zda nové vybavení domácnosti opravdu potřebujete,
- volte takové výrobky, které nezatěžují životní prostředí a neohrožují vaše zdraví,
- udržujte nábytek, koberce i další vybavení domácnosti dle doporučení výrobce, bude vám déle a lépe sloužit
- nepotřebné vybavení nabídněte k prodeji v bazaru, nebo předejte místním organizacím (školy, domovy dětí a mládeže), či charitativním organizacím.

Další informace k tématu:

www.mzp.cz; www.cenia.cz; www.vsezaodvoz.cz

Z kroniky obce Vinary

Mobilisace r. 1921

Dne 25. října 1921 po známém již druhém pokusu opětně dosednouti na trůn královský v Uhrách bývalým císařem Rakousko-Uherským Karlem Habsburkem, byla zde vyvěšena vyhláška, kterou se rození od roku 1895 a rození od roku 1891 přidělení k vojenským tělesům technickým, sanitním a telegrafickým, povolávají k okamžitému nastoupení vojenské služby.

Týž den dostavivši se důstojník do obce naší dělal byty pro mužstvo narukované.

Do čísla 7 mělo přijít 80 mužů, do hostince čís. 5

rovněž 80 mužů, 10 mužů do čís. 4, 10 mužů do čís. 61, 150 mužů do hostince čís. 21 a 1 důstojník do čís. 2.

Mužstvo nebylo sem však dodáno, mužstva službu vojenskou nastoupeného rovněž proti Uhrám se nepoužilo.

Energickým tímto postupem i diplomatickým postupem států „Dohody malé“ tak i „Dohody velké“ byli nuceny Uhry a Karel od úmyslu tohoto panovačného upustiti.

Karel s rodinou byl pod dozorem států „Dohody velké“ tj. Francie, Anglie a Itálie, ve kterémisi klášteře na kratší dobu internován, pak po Dunaji přes Černé moře na ostrov Madeira k trvalému internování vyvezen.

Z obce vojenskou službu nastoupili: Karban František – 23 r. z čp. 48, Pleskot Jan – 26 r. z čp. 17, Vodvárka Jan – 22 r. z čp. 56, Doskočil Josef – 23 r. z čp. 46, Kalous Josef – 24 r. z čp. 4, Novotný Jindřich – 24 r. z čp. 22, Beránek Josef – 28 r. z čp. 65 a Horčíčka Jan – 35 r. z čp. 63. Celkem narukovalo 8 mužů.

Vražda r. 1921

V sobotu dne 21. května 1921 byla zaměstnána jednocení řepy Marie Dušková rozená Horáčková z Vinar čp. 9 na poli patřícím bratru téže Josefu Horáčkovi, rolníku a řezníku z Vinar čp. 9.

As v 5. hodině odpoledne přijel k téže na kole její manžel J. Dušek, rolník a hostinský „na pankrotce“ u

Rychumburku, a po kratší rozmluvě tuto svou manželku velkým řeznickým nožem smrtelně pobodal. Vsedl pan na kolo a odejel do svého domova, kde byl téže ještě noci zatknut.

Na poli byl při činu přítomen pouze jeden mladší dělník, který v zděšení prchal zaměstnavateli sdělit hrůznou novinu.

Marie Dušková zůstala na poli ležeti až do příjezdu lékaře z Vys. Mýta a potom v pozdních večerních hodinách dovezena do nemocnice ve Vys. Mýtě, kde za dva dny zemřela.

J. Dušek pak porotním soudem v Chrudimi v květnu 1922 odsouzen na 4 roky k vězení, rok strávený ve vazbě vyšetřovací v to čítaje.

SDH Vinary

Dětský karneval a hasičský ples

První akce roku 2023 pořádaná SDH Vinary, byl dětský karneval. Konal se 4. 2. od 14 hod. a již tradičně zvolené sobotní odpoledne se opět povedlo. Letošní ročník zaznamenal obrovskou účast dětí, po sále se nám jich prohánělo více jak 70.

Pro děti byla přichystaná spousta soutěží, bohatá tombola a oblíbený Just Dance. To vše za zvuku hezké dětské hudby, kterou letos obstarávali členové SDH Vinary.

Přál bych si, abychom se při dalších akcích pořádaných SDH opět sešli v tak velkém počtu a bavili se tak, jako na tomto karnevale. Naše poděkování patří všem, kteří připravují akce pro děti ve Vinarech, musí tomu věnovat totiž spoustu svého volného času. Myslím si, že letošní třináctý ročník ukázal, že to smysl má. Děti si z karnevalu opět odnesly mnoho krásných zážitků.

V sobotu 4. února večer uspořádali hasiči tradiční hasičský ples. K tanci a poslechu hrála kapela Muzikant Revival. O předtančení se postarala taneční skupina TK Bohémia Chrást. Myslím, že to byl tanečně i hudebně krásný večer a tímto bych chtěl všem zúčastněným poděkovat za odvážné kreace a hojnou účast na plese. Chtěl bych také poděkovat všem členům SDH, kteří přiložili ruku k dílu a postarali se o bezchybný chod celého plesu. Jsou většinu času mimo zář plesových světel, ale jejich funkce je velmi důležitá, starají se totiž o to, že máme všichni celou dobu co pít a jíst. Děkuji Vám.

Jarda Trunec

Z činnosti mladých hasičů

Ani v zimním období mladí hasiči nezháleli. Kromě pátečních schůzek se někteří zúčastnili halových závodů v běhu na 60 m s překážkami v Ostravě, kde nabírali cenné zkušenosti z celorepublikové akce, a někteří skládání zkoušek odbornosti ve Skutči.

Získané odbornosti:

strojník junior: Anna Slavíková, Adéla Kouřilová,
Sabina Truncová, Jáchym Jirsák,
Anežka Krajčovičová, František Říha
preventista: Matěj Šrůt
cvičitel: Adéla Šrůtová, Sebastian Lang

V sobotu 22. dubna zahájili mladí hasiči letošní soutěžní sezónu účastí na **memoriálu Honzíka Kremíny ve Skutči**.

Oběma družstvům se soutěž vydařila. Družstvo mladších se s časem 18:07 s v základním kole umístilo na 5. místě a postoupilo do rozstřelů o putovní pohár, který si nakonec odvezlo družstvo ze Zderazi.

Družstvo starších rovněž postoupilo ze základního kola do rozstřelů – ze 6. místa s časem 15:65 s. V rozstřelech tento čas ještě vylepšili na 15:44 s, ale ani to na pohár nestačilo, odvezli si ho hasiči z Miřetic. Gratulujeme k úspěšnému zahájení sezóny a přejeme hodně štěstí do dalších závodů!

Byliny – bršlice kozí noha

Je známá také jako kerhák či husí packa. Prosazuje se v podrostu smíšených a listnatých lesů, lužních lesů a na stinných pasekách. Běžně se vyskytuje v neudržovaných částech zahrad. Vytváří rozsáhlou síť oddenků s vysokou regenerační schopností, které slouží jako prostředek vegetativního rozmnožování.

Léčivé účinky

Z biologického hlediska se bršlice řadí mezi plevely. Z hlediska bylinkářství se jedná o cennou léčivou rostlinu. Sbírá se oddenek a list. Obklad z listů má zklidňující účinky, dříve se používal mj. při dně a jiných bolestivých onemocněních.

Bršlici lze použít jako podpůrný prostředek na podporu trávení, pro správnou funkci ledvin a udržení zdravého pH organismu. Využívána je také pro své močopudné účinky. Listy bršlice jsou příznivé pro svůj obsah chlorofylu, který je pro naše tělo velice obohacujícím prvkem. Příznivě působí na oběhovou soustavu a podporuje produkci hemoglobinu. Je také považován za přírodní deodorant, jelikož napomáhá k eliminaci pocení. Dalšími zastoupenými prvky jsou vitamín C, železo, mangan a bor, který je stěžejní pro správný chod metabolismu minerálních látek.

Využití v kuchyni

Listy nabízejí využití v teplé i studené kuchyni – dají se jíst jen tak samotné či zakomponovat do salátů a pomazánek. Pro konzumaci jsou nejlahodnější mladé listy. Vynikne jejich aromatická, kořenová chuť s lehce oříškovým nádechem. Vlivem přítomnosti tříslovin však může být chuťový vjem občas mírně natrpklý. V salátech lze bršlici kombinovat s polníčkem, římským salátem, naklíčenými výhonky a čerstvými bylinkami, například s listy bazalky a koriandru. V teplé kuchyni pak se špenátem nebo mrkví. Oblibě se těší ve formě pesta nebo dušené bršlice. Stačí na cibulce osmahnout listy bršlice a špenátu, mírně podlít a dusit do změknutí listů. Ochutíme česnekem a bylinkami a podáváme s rýží, semínky a oříšky. Dušenou směs můžeme využít také jako náplň do slaných koláčů, závinů či palačinek.

*zdroj: cs.wikipedia.org, vegmania.cz –
upraveno*

Svoz komunálního odpadu

**10. a 24. května
7. a 21. června
5. a 19. července**

Svoz železa a papíru

21. června odpoledne